

kan over-
wer Com-
van de
d zijn met
de Neder-
aarden ge-
laring der
eetwaarden,
eraarant
ten hande-
e eigene
te hebben,
g betref-
eding, dat
et was om
van vijf-
ing van dit
at de Ge-
beginselen
en toetsen
zo mogen
ijden, die
rd, en die
de eenheid
ft aan het
el sierker-
23 algele-
d het volle
icht eiken-
de te kun-
culiere Sy-
reds deze
fen, waar-
egen de
en voorbe-
lk een prin-
oessen der
t het vraag-
Woord
orie onzer
elicht; en
gen, dat een
een groote
u nog van-
de door de
n Noorden)
: zich reeds
ekenis van
, opdat dit
na worde-
dit graver-
et Synode
de Generale
geven van
- wat naar
oelijk zou
de Generale
e vraag, of
g door de
n Leeuwar-
de Kerken
eleerde op-
housen in
abelijdenis,
ods Woord
d lid onzer
Uwe Com-
nken, en
reden be-
oestellingen
en ingang
de Synode
ken wordt,
Kerken op
beginsel —
en ver-
een andere
Commissie
om goed
delijk ver-
niverstand
idertijd ge-
deeld uwer
lat hier van
ds op zich
voorwaarde
want onder
en door de
n Leeuwar-
niet voor,
an het slot
de Synode
de betref-
handhaven,
inrichting
ebben. De
te te Gra-
oerde, ver-
de, dat *Une*
el de Ker-
bben voor
mede niet
Kerk aan
den, en de
eerde Ker-
de toege-
de slotver-
de Synode.
a blijkt ge-
in van een
grond van
sel. Want
gen nemen
uitdrukkin-
oof voor
gebruiken
eg, dat de
e voor zich
d, dat aan
teur moest
aar wezen,
e discussie
e ploteling
geven. En
erdaad een
van Gods
eformeerde
dit dogma
eformeerde
moet ieder
a afsetting
in instem-
noch door
land noch
erchied is,
igma geen
er u voor
de volgende

opleiding van den Dienst des Woords, als met de bezwaren van hem, die het beginsel van Universitaire studie wenschen gehandhaafd te zien; overwegende, dat de tijd haast ook nog niet rijp toetschijnt, om thans reeds tot een principieele oplossing van dit vraagstuk te komen; besluit met waardeering van de goede bedoeling dergenen, die deze voorstellen hebben ingezonden, en hoewel ze de gedeeldheid in de opleiding betreurt, alle voorstellen in deze materie terzijde te leggen. 2°. de Generale Synode kennis genomen hebbende van het verzoek der Particuliere Synode van Friesland Noordelijk gedeelte, dat de Generale Synode zich als uitpersoon over het zoogenaamde „beding van 1892“, opdat dit niet tot een dogma worde, kennis genomen hebbende van de nadere verklaring der afgevaardigden, dat met dit zoogenaamde beding van 1892 bedoeld wordt de slotverklaring der Chr. Geref. Synode van Leeuwarden, dat deze Synode oordeelde te moeten handhaven het beginsel, dat de Kerk geroepen is een eigen inrichting tot opleiding barer Dienaren te hebben, met welke verklaring de Ned. Geref. Synode van 's Gravenhage genoegen heeft genomen, verklaart dat uit de bewoordingen zelf van deze overeenkomst en uit den aard der zaak volgt, dat de Gereformeerde Kerken in Nederland noch in dit beginsel noch in eenig ander beginsel van opleiding ooit een dogma hebben gezien, en vermaant alle broeders, om ook bij verschil van overtuiging op dit punt, elkander in broederlijke liefde te verdragen.

Een lid uwer Commissie, Prof. L. Lindeboom, heeft betwist tegen de conclusies en de daarbij gegeven considerans.

Dr. H. H. Kuyven, rapporteur.

Leestafel.

Als ik zoo tegen den stapel boeken, die in de maanden dat onze HERAUT „in half uniform oversomderde“, op mijn leestafel zich gevormd heeft, in meer dan één zin opzie, verbindt zich daaraan voor mij onwillekeurige gedachten aan een vertoof van den voor eenige jaren gestorven EDUARD VAN HARTMANN, dat ik in de vacantie nog eens weer onder de oogen kreeg.

Dit vertoof komt voor in zijn MODERNE PROBLEEM, een bundeltje dat in de tachtiger jaren der vorige eeuw twee drukken beleefde en heeft tot titel: *DER BOCHER NOTH*. Voor zoover ik kan nagaan, staat mijn onwillekeurige gedachtenverbinding onder de ziele „wat van het contrast“.

De wijzeer klaagt in zijn vertoof, dat er in Duitschland een boeken-nood is en al meer zal komen. Niet in den zin waarin wij ook spreken van „watersnood“, zoodat men daar met boeken overstromd wordt, maar in dien zin, dat er te weinig boeken verschijnen en zelden verschijnen, althans te weinig serieuze boeken.

Met het oog op mijn stapel, denk ik: „wat zijn wij Nederlanders er dan toch beter aan toe!“ Dat de deuitse uitgever, die, zoals VAN HARTMANN opmerkt, „toch maar zaken-menschen zijn“, van dit soort literatuur al minder bieden, ligt, volgens den naar gronden en oorzaken zoekende, in de omstandigheid, dat er bij het publiek al minder vraag naar is.

Jawel! De wet van vraag en aanbod. Maar alweer met het oog op mijn stapel, denk ik: „wat zijn wij dan toch in gelukkiger omstandigheden.“ Correct wijzeerig wordt dan weer voor dezen grond naar een nog dieperen gezocht en v. HARTMANN vindt er niet één, maar zeven.

Laat mij u van deze 7 gronden, den eersten en den laatste, omdat zij mij voor Nederlandische lezers de meest gewichtige toeschijnen, hier even vermelden.

Voor het felt, dat in Duitschland al minder vraag is naar en alsoo minder aanbod van serieuze literatuur, voert de wijzeer als eersten grond aan: de afnemende van den vrijen tijd der beschaafden en van hun geschiedheid om zich dien vrijen tijd met ernst en inspanning ten nutte te maken, hetgeen een literatuur begunstigt, die tot verpoosing en verstrooiing dient en benadeelt een zoodanige, die voor de lectuur een zekere gestadigheid en concentratie verlangt. En als zevenden voert hij aan, dat: het zich gewonnen aan dagblad- en tijdschrift-lectuur bederft den smaak en de geschiedheid voor het lezen van samenhangende werken. Plezierig voor de deuitse journalistiek! Dan, het zij zoo. De groote denker, die zijn volk goed kende, zegt het en dus zal het wel zoo wezen.

Wanneer ik de vermelding van deze twee gronden waaruit VAN HARTMANN het door hem betreunde verschijnsel van *der Bocher Noth* verklaart, voor Nederlandse lezers niet onbelangrijk acht, dan is dat wijl ik het voor hen nog al flatterend vind. Ik toch meen, dat voor het felt van den steeds aanwaaivenden stroom van serieuze lectuur ten onzent, alom de, zij het ook gedeeltelijke, verklaring is te vinden in een, op het stuk van literatuur, bij ons Nederlanders bestaande smaak en geschiedheid, welke met die der Duitschers waarover VAN HARTMANN het heeft, contrastert.

Ons volk, ons gereformeerde volk heet, het blijkt ook uit andere gegevens, den smaak en geschiedheid voor het lezen van samenhangende werken, op het gebied van kennisaanbrengende, van godsdienstin en schoonheidszin beroderende literatuur allerminst verleerd. Onze Christelijke periodieken althans, en dat niet alleen de groote, maar ook de kleine, bevorderen ook met hun „artikelen-reeksen“, dien smaak veel, dan dat zij hem bederven. Wat volgens VAN HARTMANN zijn landgenooten missen, wordt alom bij de onze nog gevonden en daarom is serieuze literatuur onder ons nog altijd gewild, is er vraag naar, en dat in nog steeds toenemende mate.

Onze uitgever, die toch ook „takenmenschen zijn“, weten dit wel, en al weten zij ook wel, dat veel lezen, vooral van „sikke“ boeken, wel het vaak diep doordenken eischt, vermoeding des vleesches is, hun mercantiele ervaring heeft hen geleerd, dat onze menschen voor hun geestelijke ontwikkeling deze vermoeding des vleesches gaarne over hebben. En zie ik nu weer op tegen den stapel van mijn leestafel, dan heb ik alle reden om mij niet door de klaaglijke voorstelling van den Wijze van Lichtevelt *over der Bocher Noth* te laten verontrusten, maar door de apodiktische verzekering van den Wijze van JERUSALEM: *van vele boeken te maken is geen cinder, te laten bemoedigen.*

Te laten bemoedigen. Hierin toch ben ik het weer met VAN HARTMANN, die over dagbladen en tijdschriften niet bijzonder te spreken is, goed eens, dat het tot de taak van een periodiek behoort: „auf wichtige Erscheinungen der Literatur hinzuweisen.“ En wijl nu, wat onze HERAUT betreft, die taak aan mij is toevertrouwd, is het mij een bemoediging, dat het mij, na genoten somerst, aan een rijt en, na ik al geden heb, ook aan een belangrijk materiaal ter bearbeiding, niet zal ontbreken.

Ik mag zeggen, dat de boeken, die de heeren uitgever ter aankondiging aan DE HERAUT zenden, sedert den laatste tijd allen, zij het ook met verschil in graad, voor onze lezers van belang zijn. De dagen, dat een bundel liedjes van SPENSHOFF naast boekjes waarin een „Aftammingsleer“ uit de derde hand, gepopulariseerd en gepropageerd werd, op de leestafel van DE HERAUT werden gezet, zijn voorbij.

Belangrijk voor onze lezers zijn dan ook de drie werken, die ik, zoo voor de hand weg, uit den stapel greep en waarover ik het, na lezing, dan ditmaal zal hebben. Dit geldt, uit een oogpunt van catechetic, van drie Gereformeerde Catechismus-verklaringen, die omlaags in nieuwen druk zijn verschenen. De eene is van D. G. ELZENGA, predikant te Kampen en verscheen in 22n druk onder den titel: *VERKLARING VAN DEN HEIDELBERGERSCHEN CATECHISMUS*, te Kampen bij J. H. Kok. De andere is van D. S. J. VOGLAAR, predikant te Groningen, en verscheen in 32n druk onder den titel *BEKNOPT VERKLARING VAN DEN HEIDELBERGERSCHEN CATECHISMUS TEN DIENSTE VAN HET CATECHETISCH ONDERWIS*, te Groningen bij de Firma G. J. Rits.

Daarbij gaf D. VOGLAAR, bij dezelfde Firma nog een kleiner werk; zijt onder den titel *HET DELBERGERSCH CATECHISMUS MET KORTE TOELICHTING EN TERKEN*.

Ik kan deze drie wetjes aanbevelen. Allereerst omdat ze niet, gelijk vele „vragen-boekjes“ en „handboeken voor godsdienst-onderwijs“, het oude, trouwe leerboek onzer Kerk op zij zoeken te schuiven, maar integendeel het gebruik daarvan zoeken te bevorderen. De beide schrijvers beoogen niet anders, dan dat op de catechistie en op onze scholen de Heidelbergse sal worden geleerd. Wat zij enkel bedoelen is, aan den leering een boek in handen te geven waarin hij het gehoorde nog eens kan terugvinden, of ook, waarmee hij, op hetgeen hij te hooren zal krijgen, zich kan voorbereiden.

Iets waar, mij dunkt, alles voor en niets tegen is. Maar ik kan deze drie wetjes ook daarom aanbevelen, wijl hun inhoud „gewoon-gereformeed“ is, waardoor ik versta, dat er, om nu eens met MULTATULI te spreken, geen „buitensigheden“ in staan.

Ik wil bekennen, dat ik op dit stuk, wat den arbeid van den heer VOGLAAR betreft, wiens prediking uit den tijd zijner eerste ambtsperiode te APELDOORN mij meermalen gesticht heeft, op grond van zijn kerkelijk optreden in zijn tweede periode, — niet volkomen gerust was.

Ik kan echter verzekeren, in deze zijn twee Catechismus-verklaringen — de grotere zo wel als de kleinere — niets van dien aard te hebben gemerkt, dan alleen, dat hij buiten op de titel bladen steeds „Catechismus“ maar dan weer in zijn boekjes „Catechismus“ laat drukken.

Maar in deze „buitensigheid“ zit dan toch geen gevaar voor de rust der kerken. Laat mij er nog aan toevoegen, dat de omstandigheid, dat de beide schrijvers zich mogen verheugen in een en een 32n druk hunner werken, zeer voor de bruikbaarheid der werken getuigt.

Officieele Berichten.

Kort verslag van de vergadering der classis Schiedam gehouden 29 Augustus 1911.

1. Op de gebruikelijke wijze opent D. Sieders namens de roepende kerk van Vlaardingen A de vergadering.
2. De kerken zijn regelmatig vertegenwoordigd, met dien verstande, dat Vlaardingen A een secundum-ouderling heeft afgevaardigd. Vlaardingen B, Schiedam, Poortugaal en Hoogvliet hebben eene instructie.
3. In het moderamen nemen zitting: Ds. Jonkers, voorzitter; Ds. van Haringen, assessor; Ds. van Anken, scriba; Ds. van Hoven, adj.-scriba.
4. Lecture van de notulen der vorige vergadering. Deze worden goedgekeurd.
5. Mededeeling van ingekomen stukken: een schrijven van Ds. Meynen, waarin hij hartelijk afscheid neemt van de classis; van de classis Brielle, waarin van de classis hulp gevraagd wordt voor den dienst in de vacante kerken gedurende de maanden December tot Februari. Wordt toegeregd; van de Part. Syn. (ZG.), dat deputaten voor de classis Schiedam zijn benoemd: voor art. 11 en 13 D. K. O. Ds. J. Berends (sec. Ds. J. F. Jonkers), voor art. 19, Ds. J. F. Jonkers, voor art. 40, Ds. F. W. Sijster (sec. Ds. G. L. Gohl), voor de zending, Ds. F. W. Sijster (sec. Ds. P. L. Koster) en Ds. S. F. Goslinga (sec. Ds. K. van Anken).
6. Rapport wordt uitgebracht bij monde van Ds. Sieders inzake losmaking van Ds. Meynen.
7. Approbatie van het aangenomen beroep van Ds. Hagenbeek naar Vlaardingen B.
8. Ds. Goslinga rapporteert namens de deputaten naar de Part. Syn. (ZG.).

9. Een der kerken vraagt en ontvangt toestemming om in een tweetal gevallen de tweede trap der censuur toe te passen. Aan een andere kerk, die met een dergelijk verzoek komt, wordt geadviseerd daarmede nog eenigen tijd te wachten. Aan een derde kerk wordt in een eigenaardig geval geadviseerd, desverkiezende zich te wenden tot een naburigen kerkeraad. Een vierde kerk ontvangt in een geval, waarin vroeger geadviseerd werd, de toepassing van de tweede trap der censuur uit te stellen, toestemming thans daarmede voort te gaan. De aanvrage van een tweetal kerken om financieel steun wordt in handen gesteld van deputaten al hoc.
10. Rondvraag naar art. 41 D. K. O.
11. Vacaturediensten worden geregeld als volgt: October, Ds. Sieders; November, Ds. Sijster; December, Ds. Vonk. En voor de classis Brielle, December, Ds. van Anken; Januari, Ds. Berends; Februari, Ds. Diermer.
12. Mededeeling van collecten voor hulpbehoevende studenten.
13. Als naamroepende kerk voor de volgende vergadering wordt aangewezen Hoek van Holland. Datum 28 November. Praeses Ds. Koster.
14. Lecture van de korte notulen.
15. De vergadering wordt met dankzegging gesloten door Ds. van Haringen.

Namens de classis,
P. VAN HOVEN, adj.-scriba.

Kort verslag van de classis Woerden der Geref. Kerken, gehouden op Donderdag 24 Augustus 1911 te Alphen a. d. Rijn.

1. De vergadering wordt op de gewone wijze geopend en gesloten.
2. Onderzoek der credentia-brieven. Van de kerken Woerden en Woubrugge blijkt de predikant niet aanwezig te zijn. Van Noorden en Nieuwkoop verkrijgt een diaken keursem.
3. Het moderamen moet zijn: Ds. Gunst, praeses, Ds. Van der Voet, scriba, Ds. Brouwer, assessor.
- Zoolang de praeses niet aanwezig is, neemt Ds. Brouwer het praesidium waar en zal Ds. Fleurke zorgen voor het persverslag.
4. De notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.
5. Ter Aar ontvangt advies in een tuchtafsen en om den 22n trap der censuur toe te passen. Nieuwkoop ontvangt de goedkeuring van het toepassen van den 22n trap der censuur.
6. Rapport wordt uitgebracht over de Part. Synode bij monde van Ds. Warmenhoven.
7. Regeling der vacature beurten. Nieuwkoop en Noorden: Sept. Ds. van Dijk, Oct. Ds. Verrij. Nov. Ds. van der Voet; Alphen: Sept. Ds. Gunst, Oct. Ds. van der Heyden, Nov. Ds. Elzenaga; Bodegraven: Sept. Ds. Warmenhoven, Oct. Ds. Brouwer, Nov. Ds. Fleurke.
8. Als roepende kerk voor de volgende vergadering wordt Bodegraven aangewezen.
9. Het kort verslag wordt gelezen en goedgekeurd.

Kort verslag van de vergadering der classis Dordrecht.

- Door Ds. van der Kamp, naar toerbeurt voorzitter, werd de vergadering, na het lezen van 1 Petr. 5 met gebed geopend.
- Nadat de notulen der vorige vergadering goedgekeurd en de credentia-brieven in orde bevonden waren, kwam er eene tuchtraak uit de kerk van Siedrecht ter tafel. Zoodra deze zaak door den kerkeraad en de beswaarde broeders uit S. was toegelicht, diende de classis van advies, betwikk, in liefde aanvaard, tot eene spoedige en gunstige oplossing der geresen moeilijkheden kon leiden.
- De vacaturediensten voor de kerk van N. Lekkerkerk werden aldus geregeld: 8 Oct. Ds. Heijl, 22 Oct. Ds. de Jonge, 12 Nov. Ds. Warner en 26 Nov. Ds. Meijnen.
- Op een verzoek uit de Groote Lindt, om met de hulp der classis tot kerkformatie te komen, zal de volgende classis ingaan, nadat door den kerkeraad van Zwijndrecht meer licht over deze zaak is verstrekt.
- Deputaten, die aan de beurt van afstreding waren, werden allen gecontinueerd.
- Nadat Zwijndrecht als roepende kerk was aangewezen voor de volgende vergadering, sloot Ds. Vonckenberg de samenkomst met dankzegging.

Op last der classis,
A. VOOGEL, scriba.

Kort verslag van de vergadering der classis Alkmaar, gehouden 6 Sept. 1911.

- Ds. van den Bosch opent op gebruikelijke wijze. Credentiaelen wijzen uit, dat alle kerken wettig vertegenwoordigd waren.
- Ds. J. Mulder, assessor; Ds. J. C. Dagevos, scriba.
- Notulen vorige vergadering goedgekeurd.
- Naar aanleiding van een schrijven van Prof. N. in zake de kerk van Sch. ontpon zich een levendige discussie. Besloten werd aan de depp, voor de corr. met de Hooge Overheid kennis te geven van de opheffing van het kerkelijk instituut te Sch., terwijl aan genabuurde kerken de verdere regeling der zaken te Sch. wordt aanbevolen.
- Ds. Mulder rapporteert van het verhandelde ter Part. Synode.
- Volgens instructies van Br. o. L. en N. Sch. wordt besloten in de eerste week van Oct. een class. zendingdag te houden te Br. o. L. De regeling wordt opgedragen aan de kerk van Den Heider.
- De kerk van A. vraagt 22n steun voor haar emeritus. Nadere regeling deser zaak op de e.k. vergadering, als de kerkeraad over deze materie zullen gehandeld hebben.
- De kerk van Br. o. L. brengt de zaak der evangelisatie ter sprake. Wat kan er meer gedaan worden? Genoemde kerk wordt — na een aangename bespreking van deren belangrijken arbeid — verzocht op de e.k. verg. een belijnd voorstel hieromtrent ter tafel te brengen.
- Collecten en quota worden geind.
- Regeling vacaturebeurten: Krabbendam, Van der Beek; Alkmaar, Mulder; Anna Paulowna, De Walle; Kolhorn, Van den Bosch; Schermerhorn, Stadig.
- Volgende vergadering begin Nov. te Heider. Roepende kerk Krabbendam.
- Dr. Mulder eindigt met dankzegging.
- Op last der classis,
J. MULDER, h. t. assessor.

Kort verslag van de vergadering der classis Alkmaar, gehouden 6 Sept. 1911.

- Ds. van den Bosch opent op gebruikelijke wijze. Credentiaelen wijzen uit, dat alle kerken wettig vertegenwoordigd waren.
- Ds. J. Mulder, assessor; Ds. J. C. Dagevos, scriba.
- Notulen vorige vergadering goedgekeurd.
- Naar aanleiding van een schrijven van Prof. N. in zake de kerk van Sch. ontpon zich een levendige discussie. Besloten werd aan de depp, voor de corr. met de Hooge Overheid kennis te geven van de opheffing van het kerkelijk instituut te Sch., terwijl aan genabuurde kerken de verdere regeling der zaken te Sch. wordt aanbevolen.
- Ds. Mulder rapporteert van het verhandelde ter Part. Synode.
- Volgens instructies van Br. o. L. en N. Sch. wordt besloten in de eerste week van Oct. een class. zendingdag te houden te Br. o. L. De regeling wordt opgedragen aan de kerk van Den Heider.
- De kerk van A. vraagt 22n steun voor haar emeritus. Nadere regeling deser zaak op de e.k. vergadering, als de kerkeraad over deze materie zullen gehandeld hebben.
- De kerk van Br. o. L. brengt de zaak der evangelisatie ter sprake. Wat kan er meer gedaan worden? Genoemde kerk wordt — na een aangename bespreking van deren belangrijken arbeid — verzocht op de e.k. verg. een belijnd voorstel hieromtrent ter tafel te brengen.
- Collecten en quota worden geind.
- Regeling vacaturebeurten: Krabbendam, Van der Beek; Alkmaar, Mulder; Anna Paulowna, De Walle; Kolhorn, Van den Bosch; Schermerhorn, Stadig.
- Volgende vergadering begin Nov. te Heider. Roepende kerk Krabbendam.
- Dr. Mulder eindigt met dankzegging.
- Op last der classis,
J. MULDER, h. t. assessor.

Kort verslag van de vergadering der classis Alkmaar, gehouden 6 Sept. 1911.

- Ds. van den Bosch opent op gebruikelijke wijze. Credentiaelen wijzen uit, dat alle kerken wettig vertegenwoordigd waren.
- Ds. J. Mulder, assessor; Ds. J. C. Dagevos, scriba.
- Notulen vorige vergadering goedgekeurd.
- Naar aanleiding van een schrijven van Prof. N. in zake de kerk van Sch. ontpon zich een levendige discussie. Besloten werd aan de depp, voor de corr. met de Hooge Overheid kennis te geven van de opheffing van het kerkelijk instituut te Sch., terwijl aan genabuurde kerken de verdere regeling der zaken te Sch. wordt aanbevolen.
- Ds. Mulder rapporteert van het verhandelde ter Part. Synode.
- Volgens instructies van Br. o. L. en N. Sch. wordt besloten in de eerste week van Oct. een class. zendingdag te houden te Br. o. L. De regeling wordt opgedragen aan de kerk van Den Heider.
- De kerk van A. vraagt 22n steun voor haar emeritus. Nadere regeling deser zaak op de e.k. vergadering, als de kerkeraad over deze materie zullen gehandeld hebben.
- De kerk van Br. o. L. brengt de zaak der evangelisatie ter sprake. Wat kan er meer gedaan worden? Genoemde kerk wordt — na een aangename bespreking van deren belangrijken arbeid — verzocht op de e.k. verg. een belijnd voorstel hieromtrent ter tafel te brengen.
- Collecten en quota worden geind.
- Regeling vacaturebeurten: Krabbendam, Van der Beek; Alkmaar, Mulder; Anna Paulowna, De Walle; Kolhorn, Van den Bosch; Schermerhorn, Stadig.
- Volgende vergadering begin Nov. te Heider. Roepende kerk Krabbendam.
- Dr. Mulder eindigt met dankzegging.
- Op last der classis,
J. MULDER, h. t. assessor.

Kort verslag van de vergadering der classis Alkmaar, gehouden 6 Sept. 1911.

- Ds. van den Bosch opent op gebruikelijke wijze. Credentiaelen wijzen uit, dat alle kerken wettig vertegenwoordigd waren.
- Ds. J. Mulder, assessor; Ds. J. C. Dagevos, scriba.
- Notulen vorige vergadering goedgekeurd.
- Naar aanleiding van een schrijven van Prof. N. in zake de kerk van Sch. ontpon zich een levendige discussie. Besloten werd aan de depp, voor de corr. met de Hooge Overheid kennis te geven van de opheffing van het kerkelijk instituut te Sch., terwijl aan genabuurde kerken de verdere regeling der zaken te Sch. wordt aanbevolen.
- Ds. Mulder rapporteert van het verhandelde ter Part. Synode.
- Volgens instructies van Br. o. L. en N. Sch. wordt besloten in de eerste week van Oct. een class. zendingdag te houden te Br. o. L. De regeling wordt opgedragen aan de kerk van Den Heider.
- De kerk van A. vraagt 22n steun voor haar emeritus. Nadere regeling deser zaak op de e.k. vergadering, als de kerkeraad over deze materie zullen gehandeld hebben.
- De kerk van Br. o. L. brengt de zaak der evangelisatie ter sprake. Wat kan er meer gedaan worden? Genoemde kerk wordt — na een aangename bespreking van deren belangrijken arbeid — verzocht op de e.k. verg. een belijnd voorstel hieromtrent ter tafel te brengen.
- Collecten en quota worden geind.
- Regeling vacaturebeurten: Krabbendam, Van der Beek; Alkmaar, Mulder; Anna Paulowna, De Walle; Kolhorn, Van den Bosch; Schermerhorn, Stadig.
- Volgende vergadering begin Nov. te Heider. Roepende kerk Krabbendam.
- Dr. Mulder eindigt met dankzegging.
- Op last der classis,
J. MULDER, h. t. assessor.

Kort verslag van de vergadering der classis Alkmaar, gehouden 6 Sept. 1911.

- Ds. van den Bosch opent op gebruikelijke wijze. Credentiaelen wijzen uit, dat alle kerken wettig vertegenwoordigd waren.
- Ds. J. Mulder, assessor; Ds. J. C. Dagevos, scriba.
- Notulen vorige vergadering goedgekeurd.
- Naar aanleiding van een schrijven van Prof. N. in zake de kerk van Sch. ontpon zich een levendige discussie. Besloten werd aan de depp, voor de corr. met de Hooge Overheid kennis te geven van de opheffing van het kerkelijk instituut te Sch., terwijl aan genabuurde kerken de verdere regeling der zaken te Sch. wordt aanbevolen.
- Ds. Mulder rapporteert van het verhandelde ter Part. Synode.
- Volgens instructies van Br. o. L. en N. Sch. wordt besloten in de eerste week van Oct. een class. zendingdag te houden te Br. o. L. De regeling wordt opgedragen aan de kerk van Den Heider.
- De kerk van A. vraagt 22n steun voor haar emeritus. Nadere regeling deser zaak op de e.k. vergadering, als de kerkeraad over deze materie zullen gehandeld hebben.
- De kerk van Br. o. L. brengt de zaak der evangelisatie ter sprake. Wat kan er meer gedaan worden? Genoemde kerk wordt — na een aangename bespreking van deren belangrijken arbeid — verzocht op de e.k. verg. een belijnd voorstel hieromtrent ter tafel te brengen.
- Collecten en quota worden geind.
- Regeling vacaturebeurten: Krabbendam, Van der Beek; Alkmaar, Mulder; Anna Paulowna, De Walle; Kolhorn, Van den Bosch; Schermerhorn, Stadig.
- Volgende vergadering begin Nov. te Heider. Roepende kerk Krabbendam.
- Dr. Mulder eindigt met dankzegging.
- Op last der classis,
J. MULDER, h. t. assessor.

beeld geopperd om de Staatskerk met de Vrije kerk te vereenigen. De kerkelijke vergadering der „Honderd mannen“ van de Schotsche staatskerk heeft zich bereid verklaard met de Vrije kerk een lichaam uit te maken. Maar is het wel mogelijk, dat een kerk als de Vrije kerk, die geformeerd werd omdat men vrij wilde zijn van de macht, welke de staat over de kerk uitoefende, zich gaat vereenigen met een kerk die nog aan den staat verbonden is? Daarom is het te meer verbijnd, dat de „Honderd man“ uitspraken, dat hun kerk in geestelijke dingen zoo vrij van het gezag der overheid worden zou, dat de Vereenigde Vrije kerk daarmede genoegen kan nemen, en dat dus alle bepalingen welke daarmede in strijd waren, moesten vervallen. Deze woorden geven te kennen, dat de Schotsche staatskerk eigenhandig de banden die haar aan den staat binden, wil verscheuren en vrijwillig hare geprivilegeerde positie, die reeds eenen lang geduurd heeft, wensch prijs te geven om met de Geunierde Vrije kerk te kunnen vereenigd worden. Het is een goede tijding, die aldus uit Schotland tot ons komt.

De Vrije Schotsche kerk, een vier jaren geleden vereenigd met de Geunierde Presbyteriaansche kerk, ontvond, omdat men zich door collatoren geen predikanten wilde laten opdringen, die in de gemeente niet gewenscht waren. In 1839 werd de Veto-akte aangenomen, waardoor bepaald werd, dat eene gemeente het recht had een predikant af te wijzen, die haar niet beviel. De collatoren, dat zijn zij, die het recht hadden een predikant voor een gemeente aan te wijzen, achtten zich in hunne rechten verkerkt en wendden zich tot de rechtbanken, die hen in het gelijk stelden. De regering werd toen aangezocht de rechten der kerken te verdedigen; zij talude zoo lang mogelijk met het geven van een antwoord, maar erkende ten slotte de beslissing van de rechtbank. Onder leiding van Dr. Coalmers verlieten toen 200 predikanten de Staatskerk, om de Vrije Schotsche kerk te stichten. Men moest natuurlijk de kerkelijke goederen achterlaten. Wanneer nu na 68 jaar de Staatskerk hare banden met den staat wil verbreken dan kan gezegd, dat de beginselen der Vrije Schotsche kerk wel hebben doorgewerkt.

Rusland. Toeneming der secten. Een merkwaardige rede in de volksvertegenwoordiging gehouden.

In het Maart-nummer van *Christianskye Chleny* heeft de hoogleraar Bronzov een interessant overzicht van een correspondentie met een zending-moonnik, die in een van de uitboeken van het Russische rijk arbeidt. Deze moonnik klaagt steen en been over den bloei van de verschillende secten en den achteruitgang van de Staatskerk. Hij schreef: „Terwijl de sectarische propaganda van uur tot uur in kracht en uitgebreidheid toeneemt, hebben de twee strijders, die door onze kerk betaald worden om de ketterij te bestrijden, gedurende mijn verblijf alhier weinig meer gedaan dan hunne tractementen in ontvangst nemen. Van den heb ik een oogenblik het aangesicht gezien, den ander heb ik nooit ontmoet. Zij zouden conferenties houden om de leden der Russische kerk voor te lichten, maar niemand heeft er ooit van gehoord. Dat sulke samenkomsten gehouden werden. Het is duidelijk dat de kerk van sulke arbeiders niets te hopen heeft. Te verwonderen is het ook niet, dat onder sulke omstandigheden de sectaristen in kracht en invloed winnen en zonder tegenkanting hun netten onder onze eigene voeten uitspreiden.“

Prof. Bronzov hangt ook een treurig tafereel op van het kloosterleven, dat door vormdiensuten en onderlingen najver der bewoners bedorven wordt, terwijl hij als zijn meening uitsprekt, dat alleen een afgebeelde reorganisatie deze middeneeuwsche instelling zou kunnen redden. Ook in de Doema, de volksvertegenwoordiging van Rusland, werden de kloosters heftig aangevalen.

In de Doema sprak de afgevaardigde Sacharov de volgende merkwaardige rede uit: „Ik vraag uwe aandacht voor de kwestie die wij thans hebben te behandelen, want zij is van het uiterste gewicht voor ons dierbaar vaderland. Als wij ons onderwerp niet met betamelijken ernst behandelen, zal achteruitgang op godsdienstig, sedeljk en maatschappelijk gebied ons nationaal leven blijven verwoesten. De voorstellen van de commissie tot bestrijding van dronkenschap bevatten veel belangrijke en als, zij behoorlijk gesteund worden door Kerk en Staat, zullen zij veel goed aan ons volk brengen. Maar wij moeten ons afvragen of sulke voorstellen werkelijk in staat zijn om het kwaad uit te roeien? In Rusland lijden velen door dronkenschap. Vraag hun of zij dronken willen zijn en het goed vinden dat zij denken, en zij zullen u antwoorden: „Neen, wij verfoeien den drank; hij verwoest ons. Vraag hun verder: „Wat verhindert u, u van den drank te onthouden en een matig mensch te worden?“ — en zij antwoorden: „Wij zouden het gaarne willen, maar wij hebben geen wil meer. Ik kan niet met den drank breken.“ „Waarom vermaant gij u zelve niet en werpt uwe swaakheid van u?“ — en zij verneemt: „Ik zou het gaarne willen, maar ik heb geen energie.“

Daarom, zoo wij met goed gevolg de dronkenschap willen bestrijden, behooren wij middelen te zoeken om den wil te sterken en zoo verstand en gevoel te beheerschen, dat de zucht om te drinken niet meer opduikt. Wij moeten het hart verlichten om dien dronkaard te overtuigen, dat de herberg geen plaats voor hem is.

Dit licht wordt door het Evangelie gegeven. Ik spreek niet van een religie van ceremonien, welke volgens het oordeel van vele sprekers alhier getoond heeft onmachtig te zijn om deze zonde te bestrijden, maar van een vrije religie, de zuivere leer van het Evangelie, die in staat is iemand een nieuw leven te geven.

Wat ik spreek is geen theorie, maar waarheid op feiten gegrond. Ik wil u deze feiten voor oogen stellen, se ontleende aan de geschiedenis der Evangelische beweging in Rusland. Wie heeft niet gehoord van Sundisten, Baptisten, Molokanen, Evangelischen? Het zijn verschillende namen voor dezelfde beweging. Onder deze geloovigen zijn duizenden die vroeger dronkaards waren. Zij zijn nu geheel-onthouders. Ik kan dit bewijzen. Bezoeek een dorp waar deze geloovigen wonen. Ik wil niet beweren dat er geen enkel drinker gevonden wordt, maar het dorp geeft den indruk, dat daar een matig volk woont.

Waarom blijven wij, orthodoxe Russen, achter? Twee weken geleden werd te St. Petersburg een convent van Evangelische Christenen gehouden. Er werd daar de vraag gesteld, of men iemand die in sterken drank handelt, tot het lidmaatschap der kerk zou toelaten? Het antwoord was ontkennend. Ik schrijf dit toe aan de werking van het Evangelie van Jesus Christus. Hij heeft gesproken: „Zonder Mij kunt gij niets doen.“ En zoo is het. De menschen van wie ik spreek,

zijn goede Russen, in welke het Evangelie zijn werk heeft gedaan.

Hieruit volgt, dat als wij in Rusland de dronkenschap willen bestrijden, wij het Evangelie moeten verbreiden en alle pogingen behooren te steunen, die er toe strekken om het leven van het volk in overeenstemming te brengen met de beginselen van het Evangelie. Maar wat doen onze overheidspersonen in verschillende plaatsen? Een groepje menschen komt in een huis bijeen om saam den Bijbel te lezen. Onmiddellijk komt de politie, en achter de politie staan rechtbanken — omdat iemand den Bijbel gelezen heeft! Naast dat huis is volk in een herberg vergaderd om te drinken, maar de politie gaat voorbij en neemt er geen notitie van. Wanneer de centrale regering van deze onwettige handelingen hoort, veroordeelt zij ze. Maar toch hebben trots alles zij plaats. . . . Neen, als het Woord niet de vrije loop gelaten wordt, zal een matig volk niet op Russischen bodem gevonden worden.

Toen het October-manifest, volle vrijheid inzake de religie geverd, verscheen, begonnen de Russen, wier streven is een leven naar het Evangelie, vrijer ademt te halen. Maar, helaas! hun vreugde duurde niet lang. Circulaires volgden, die de voorrechten, welke de ukase gaf, beperkten. Dit heeft den strijd voor de matigheid niet in de hand gewerkt.

Ten slotte wees de spreker er op, dat er voor Rusland alleen een betere toekomst zou aanbreeken, wanneer aan Gods Woord de vrije loop gelaten werd en alle belemmeringen om dat Woord te lezen en te verkondigen, werden weggedaan.

Dat wij het hiernede van harte eens zijn, behoeven wij niet te verkerken.

Waarom drinken de Mahomedanen geen wijn.

Het is bekend, dat de Mahomedanen den Heere Jesus houden voor een profet, voor een sondeeloos mensch, voor een machtig wonderdoener (dien men wonderen toeschrijft die niet in den Bijbel beschreven zijn) en voor een mensch die, zonder den dood te ondergaan, in den hemel overging. Zijn Godheid en zijn verzoenend lijden en sterven aan het hout des kruises worden als een afschuwelijke leer verwoorpen, evenals de heilige Drie-eenheid.

Nu is het den Mahomedanen volgens den Koran verboden wijn te drinken, en velen verkeeren in de gedachte dat de valsche profet dit verbod uitvaardigde om het zedelijk peil van zijn volgers te verheffen. Doch dit is niet het geval. Het gebruik van den verderfelijken opium, een vloek voor de Oostersehe volken, wordt door den Koran niet verboden. Het is waar, dat de Scheriat het voorschrijft van den Koran uitgebreid heeft door te leeren, dat geen Muselman alcoholische dranken mag drinken, maar Mahomed verklaarde dat men geen wijn draken mocht, omdat deze drank het symbool is van den zoendood van Christus. Hij wilde daardoor de kloof, die er bestaat tusschen zijn volgelingen en de discipelen van den Christus, zoo diep mogelijk maken. De Koran zegt, dat wijn door den duivel geheel bedorven is. Daarom is wijn voor den Muselman de onreinste en meest bedorven zaak in de wereld. Een kleedingstuk waarop een druppel wijn valt, is voor alijd onrein; water kan de onreinheid niet wegnemen; het moet weggeworpen worden. Wanneer ook maar de geringste hoovesheid wijn op een vloer valt, mag er in dat huis geen gebed meer gedaan worden. Een uitgelegd van den Koran beweert, dat, wanneer een druppel wijn in een bron gevallen was en deze bron later met aarde gevuld werd, en in deze aarde een